

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

กองกฎหมายและระเบียบ

สำนักงบประมาณ

การจัดการงบประมาณ

๐ หน่วยรับงบประมาณ

หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

๐ หน่วยงานของรัฐ

- ส่วนราชการ
- รัฐวิสาหกิจ
- หน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ
- องค์กรมหาชน
- ทุณหมนเวียนที่เป็นนิติบุคคล
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- หน่วยงานอื่นของรัฐที่กฎหมายกำหนด

4

● วิธีการงบประมาณ 2502

ส่วนราชการ

- กระทรวง ทบวง กรม
- หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า
- สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ
- แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

● วิธีการงบประมาณ 2561

ส่วนราชการ

- กระทรวง ทบวง กรม
- หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม
- และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

๐ วิธีการงบประมาณ 2502

รัฐวิสาหกิจ

- (ก) องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
- (ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการ และ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ง) .....
- (จ) .....

๐ วิธีการงบประมาณ 2561

รัฐวิสาหกิจ

- (1) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลกิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้นหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
- (2) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (1) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ
- (3) .....

๐ การควบคุมทั่วไปในการบริหารงบประมาณ

- รัฐมนตรี
- รัฐมนตรีเจ้าสังกัด
- รัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับดูแล
- รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย
- ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
- หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณ
  - ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ
  - ให้เป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้
  - มีการติดตาม ตรวจสอบ / ประเมินผล

๐ ให้มีผู้บริหารฯ เป็นผู้ประสานงานของหน่วยรับงบประมาณ

8

9

๐ การจำแนกงบประมาณ

- งบประมาณรายจ่ายงบกลาง
- งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ
- งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ
- งบประมาณรายจ่ายบุคลากร
- งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน
- งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ
- งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง
- งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

14

● อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

- จัดทำงบประมาณ
- กำหนดยุทธศาสตร์จัดสรร งบประมาณ.
- กำหนดหลักเกณฑ์ / วิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า
- เรียกให้ส่วนราชการฯ เสนอประมาณการรายรับ / รายจ่ายสถานะเงินนอกงบประมาณ
- วิเคราะห์งบประมาณ / การจ่ายเงิน
- กำหนด/ เพิ่ม/ ลด เงินจัดสรร
- กำหนดระยะเวลาของเงินจัดสรร
- ติดตามประเมินผล

19

๐ การยื่นคำขอต้งงบประมาณรายจ่าย อย่างน้อยต้องแสดง

- วัตถุประสงค์
- แผนการปฏิบัติงาน / แผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- รายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ

25

๐ รายการก่อหนี้ผูกพัน

- ที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป
- ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอ กรม. พิจารณาอนุมัติ
- ก่อนที่จะมีการยื่นคำขอต้งงบประมาณ

26

๐ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัด /กลุ่มจังหวัด

- ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าฯ หัวหน้ากลุ่มจังหวัด
- ยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด
- เพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ

27

๐ การขอตั้งงบประมาณของรัฐสภา ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ
และองค์กรอัยการ

- ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาล ฯลฯ
ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ
- ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี

28

- # 29
- การขอตั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
    - เงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการ โดยทั่วไป
    - เงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการ
ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ
    - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ยื่นคำขอตั้งงบประมาณต่อ รมต. มหาคไทย
    - เพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ
    - เงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการ โดยทั่วไป
จัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกฎหมายกระจายอำนาจ

๐ การตั้งงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

- ให้มีการจัดทำแผนบูรณาการ ประกอบด้วย
  - เป้าหมาย
  - วัตถุประสงค์
  - งบประมาณที่ต้องใช้
  - ระยะเวลาดำเนินการ
  - ภารกิจของหน่วยงานเจ้าภาพ และที่เกี่ยวข้อง
  - ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของ กรม.
- แผนบูรณาการ ให้เสนอ กรม.อนุมัติ
- การจัดทำงบประมาณตามแผนฯ
  - ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

31

32

○ การโอนงบประมาณข้ามหน่วยรับงบประมาณ

- มี พ.ร.บ. ให้โอน
- มี พ.ร.ฎ. รวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกัน
- ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด
โดยความเห็นชอบของ กรม. สำหรับ
  - การ โอนภายใต้แผนบูรณาการเดียวกัน
  - การภายใต้แผนบุคลากรภาครัฐ

35

๐ การใช้รายจ่าย

- ตามกฎหมายงบประมาณรายจ่าย / กฎหมายนี้ / กฎหมายอื่น
- ตามแผนฯ ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ผอ.สงป.
- ต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร เว้นแต่ รายจ่ายบุคลากร / รายจ่ายอื่น ที่ ผอ.สงป. กำหนด โดยความเห็นชอบของ ครม.
- กรณีจำเป็น / เร่งด่วน ครม. อนุมัติให้จ่ายหรือก่องหนี่ผูกพัน ก่อนได้รับเงินจัดสรร

๐ การก่อกำหนดผู้ผูกพันเกินกว่า พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่าย - ข้ามปี

- รายจ่ายตามกฎหมายงบประมาณรายจ่ายที่ต้องก่อกำหนดผู้ผูกพัน
- ผอ. สงป. เสนอ กรม. อนุมัติ + วงเงินเพื่อเหลือเพื่อขาดภายใน 60 วัน
- ดำเนินการตามระเบียบ ที่ ผอ.สงป.
กำหนด โดยความเห็นชอบของ กรม.
- กรณีจำเป็น / เร่งด่วน กรม. อนุมัติให้จ่ายหรือก่อกำหนดผู้ผูกพันเกินกว่า / นอกเหนือจากที่กำหนดในกฎหมายงบประมาณรายจ่าย

41

42₁₅

● การขอเบิกเงินจากคลัง

- ขยายเวลาเบิกเงินจากคลังได้ เฉพาะที่ได้ก่อก่อนนี้ผูกพันไว้แล้ว
- ขยายเวลาได้ 6 เดือน
- กรณีมีความจำเป็น กระทรวงการคลัง ขยายเวลาได้อีกไม่เกิน 6 เดือน

● เงินทุนสำรองจ่าย

- ให้มีเงินทุนสำรองจ่าย จำนวน 50,000 ล้านบาท
  - สำหรับใช้จ่ายในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
  - งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายฯ ไม่เพียงพอ
- รมต. จ่ายจากคลัง โดยความเห็นชอบของ ครม.
- ใช้จ่ายแล้วต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในปีถัดไป

43

45

● ระบบติดตามประเมินผล

- ให้ผู้อำนวยการวางระบบติดตามประเมินผล
- ตามแผนการปฏิบัติงาน / แผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- วัตถุประสงค์ / ประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ
- ติดตามและประเมินผล ทั้ง ก่อน / ระหว่าง / หลัง

● การติดตามประเมินผลโดยหน่วยรับงบประมาณ

- หน่วยรับงบประมาณ ติดตามประเมินผล
ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่ผู้อำนวยการกำหนด
- ให้ถือว่าเป็นกระบวนการบริหารงบประมาณ
  - ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
  - เปิดเผยต่อสาธารณะ

46

47

● การรายงาน

- รมต. คลัง ประกาศรายงานการรับ - จ่ายเงิน และเงินทุนสำรองจ่าย ภายใน 60 วัน
- หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายต่อผู้อำนวยการฯ ภายใน 45 วัน นับจากสิ้นปีงบประมาณ
- เพื่อผู้อำนวยการจัดทำรายงานเสนอ กรม. ภายใน 90 วัน
- ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ รายงานการ โอนงบประมาณ
  - ระหว่างรายการงบกลาง
  - ระหว่างหน่วยรับงบประมาณ

49 - 50 - 51

กระบวนการบริหารงบประมาณ และแนวทางการกำหนดระเบียบ

การจัดทำแผนฯ /
ปรับแผน

การจัดสรร

ใช้จ่าย

โอน /
เปลี่ยนแปลง

รายงาน

1 ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ

4 ระเบียบการใช้งบกลางรายการเงินสำรองจ่าย ฉุกเฉิน.

2 หลักเกณฑ์
ว่าด้วยการใช้จ่ายและโอนเปลี่ยนแปลง

3 ระเบียบฯ
โอนข้ามหน่วยรับ
งบประมาณ

5 ระเบียบการก่องหน้ผูกพันข้ามปี

1 งบกลาง

2 งบฯ หน่วยรับงบประมาณ

3 งบฯ บุคลากร

4 งบฯ บุคลากร

5 งบฯ ทุนหมุนเวียน

6 งบฯ ชำระหนี้ภาครัฐ

7 งบฯ ค่าใช้จ่ายคงคลัง

8 งบฯ ค่าใช้จ่ายทุนสำรองจ่าย